

Entrevista Dorthe Nors L'autora danesa presenta la novel·la 'Mirall, espatlla, intermitent', una obra intimista sobre la solitud i el coratge per triar el futur

“Excavo lentament les històries que escric”

Lluís Llorc
BARCELONA

La Sonja té més de quaranta anys, viu sola a Copenhaguen i és traductora. Fa temps que pensa que la seva vida necessita un canvi. Què pot fer? Aprendre a conduir. Passats sis mesos, la instructora de l'autoescola encara no la deixa canviar de marxa i la seva germana, amb qui voldria tornar a contactar, no li respon les trucades. Aquest és el plantejament de la novel·la intimista *Mirall, espatlla, intermitent*, publicada en català per Les Hores (amb traducció de Meritxell Salvany) i en castellà per Anagrama (amb traducció de Victoria Alonso). Una història de recerca i sobre la solitud i el coratge que cal per triar el futur personal en una societat que tot ho limita i qüestiona.

De vegades, conduir un cotxe pot ser tan complicat com conduir una vida. Com és la Sonja?
La Sonja s'ha quedat estancada en la seva pròpia vida. Atrapada en la manera com la societat pensa que una dona hauria de ser, atrapada a la gran ciutat sense saber si realment vol viure allà, atrapada en les seves relacions personals, atrapada en el seu propi silenci... El repte d'aprendre a conduir és un intent de sortir de la situació en què està. La Sonja necessita un cotxe per poder sortir de la ciutat i triar on viure. Coneixem la Sonja, de fet, a l'inici d'un procés d'alliberament.

La seva narrativa és suau: escenes quotidianes, descripcions gairebé poètiques, diàlegs ben construïts... Però entre línies hi ha pulsions emocionals fortes. Com ho treballa?
No planifico mai les meves his-

Dorthe Nors és una de les autores daneses actuals més ben valorades per la crítica ■ ASTRID DALUM

Perfil

Especialitzada en històries curtes

Dorthe Nors, nascuda el 1970 a la localitat danesa de Herning, és una de les veus més originals de les lletres contemporànies daneses, segons la crítica. Comptant-hi aquesta, ha publicat cinc novel·les, més aviat breus, però el seu camp més natural és la narrativa. Amb el recull de contes *Karate Chop* (Kantslag, 2008) va guanyar el premi literari Enquist.

Contes curts seus han aparegut en publicacions literàries internacionals com ara *Harper's Magazine*, *Boston Review*, *AGNI* i *Guernica*. En aquest sentit, és la primera escriptora danesa que ha publicat un relat al prestigiós *The New Yorker*.

tòries. Treballo a trobar la veu del llibre i en un o dos temes bàsics, que em plantejo investigar. Però mai no ho penso i decideixo abans de començar. La meua forma estètica és bastant minimalista, és veritat, però m'agrada combinar-la amb un fort sentit de compressió. Excavo lentament les històries que escric. És probable que tingui una idea d'on acabarà la narració, però no sé com arribarà allà. Deixo que la protagonista m'hi porti.

Els contes els escriu igual?

Quan escric contes, de vegades començo amb una frase. Una que potser vaig sentir al metro. Pot estar als meus arxius interiors durant anys i, de sobte, un dia: la història emergeix!

Quins temes volia abordar, en aquesta novel·la, doncs?

Un és la dislocació. La sensació de no pertànyer a un lloc i la di-

La societat es pensa que ha de controlar, corregir i silenciar les dones que no 'encaixen' en l'ordre

ficultat de descobrir on pertanyes. També volia posar el focus en el fet que la protagonista no ha aconseguit allò que les dones se suposa que han d'assolir. No està realment interessada a encaixar en l'ordre establert. La seva lluita és alliberar-se d'aquest ordre social. També és un llibre sobre la pèrdua d'un paisatge, la pèrdua de connexió,

de la veu. És un llibre sobre aconseguir el coratge per decidir el teu futur, sobre atrevir-se a somiar, a escollir el que ningú no vol que escullis. La Sonja és bastant invisible per a la societat, però, tot i això, té alguna cosa d'heroica que volia observar de més a prop. Crec que les dones que no encaixen, o que no volen encaixar, la societat es pensa que les ha de controlar, de corregir, de silenciar.

Els vertigens que pateix la Sonja són una metàfora de cap on la condueix la vida?

El seu vertigen és una reacció a la pressió existencial per ser lliure, sí. Potser també és una manera de descriure l'alliberament absolut. Una manera de negar-se a anar en la direcció que tothom vol que vagi.

Hi ha res volgutament autobiogràfic de vostè en la Sonja?

Si vols que un protagonista sembli tridimensional, complex i realment humà, has d'ofrir elements de la teua vida al personatge. Però la Sonja és un personatge de ficció. No és autoficció. Vaig crear la Sonja amb restes i trossos de coses que vaig veure al meu entorn, en la mateixa, en la societat, al carrer, als boscos... Sempre estic recollint material d'on soc i potser també de qui soc, però això no em converteix en la protagonista. Tot i que...

Tot i que... què?

Em vaig treure el carnet de conduir a Copenhaguen. Considerem-ho documentació. Vaig traure ficció criminal sueca durant un temps, com la Sonja. He patit vertigens, també. I he passat per paisatges preciosos i he viscut en grans ciutats i m'agrada volar. Tot plegat, considerem-ho documentació. ■